

1. a.ste kipe ænsperwær zin zmæz bæ:ŋ
2. minvrint istæblumæ a.nt Xi:tæ (*aan het gieten*)
3. te.gæworæX spmæzæ ale.noX mær met masinæs
4. spo:ŋen is lastæX wæræk
5. ɔpɔatsXip kregæzæ værsXimelt bro:t
6. dæ tmerman hedænsplintær mænvnjær
7. dæsXipær lektæzæn lipænaf
8. mdifæbrik isniks tæzi:n|
9. kœjæ hi:r kumæ kmt
10. ga.æt (= *Gerrit, naam v. d. herbergier*) grvons fir pætjæs bir - of dutæris fir vøl - gla.zæ - glæ.skæs - en halef pmtjæn - æmæctjæ = 1 dl.
11. ge.væns en pont ofi:r morelæ | kilo: *niet veel gebruikt* | ty.s bræŋe | krcæsels *zijn blauwe pruimpjes* | (*naam krieken voor kersen, pruimen niet bekend*)
12. zæ heben metsen væ.ivæ dri liter win upXædrjnkæ | flæsæ
13. hæ.i dræ.igdæmin metæn knæpel of het min metæn knæpel bedræ.iXt
14. ik hæpsen knej gæzin
15. vastenæ.vænt wortnit fæl of fæl m:r gæv:r:t
16. ikbenbl:rj daknit metæe of methan me.gægo:n bm
17. ikhæbet nit Xædo:n - hæ:r vrmt
18. wi hedet Xædo:æn - dido:r a.nkæmp
19. spm - spmæwæpe *en* spmæwipe - ra.gæbol - spmæja.gær (*ouderwets*)
20. ænpæt - æn mats - bæ:ŋ - bæno:æwt - - - wæ.i - padæstul - hæX - æn kirkær - ænvlmædær
21. di ke.æl of vænt m:ik dæ helæ we.ælt ænætfæXtjæ
22. iksalow di kralj wæl gevæ | kre:lækæs |
23. æŋelant læt fæl æ.uwæsXæ.pjæ afbræ.kjæ
24. zæ hæbenam is Xæbe.tjæ (*een beet niet gebruikt*) | krigjæ |
25. ge.fmæ isefæn twej bræjæ ste.næn - bræ:jær - dæ bre.tstæ of dæ bre.stæ (*vandi bæien of vandætwæ.*)
26. datstanbælt ste.tæ:r nime:r
27. di ke.æl of man di hæden læ.væn æzænprms | dæn hæ:r = *de mijnheer* |
28. ly.sifer isnit mdæn he.mæl gæble.væ | ly.zifers = *lucifers - strikhæltjæ is ouderwets* |
29. dæ sXokindæræ zin of bm metæmæstær nardæze.j gæwæs
30. ikantæX ni kumæ vardaklo:r: bm
31. dæ be.stjæ zy.pjæ græ.X linzæ.tmæ.l | sluber *voor varkens, sœp voor koeien* | drmjæp | | dæ gæ:t = *de voederboot* |
32. hjæ kænit Xæ.n wærækjæ - hjæ hetpin mdæstrot (*ouderwets*) - mdæ ke.l (*moderner*)
33. makmæ isefjæ dæn besæm andæstæl *ook* stæktim besæm is andæstæl
34. ne. — metjikegæls wærtær ni me:r gæspø.lt
35. hæ:æ.y - ik hæbow æltwe.kær: gærupæ
36. di pe:r isni rip - di hetnoX wite pite
37. zæzmawæX nar:tlant (tlant - dænækær *is bouwland*)
38. zæ hædam æ.rzæt Xælt hælepen upmæ.kjæ
39. hjæ zælet no:t fæ:r bræjæ
40. zæ is dæ helefæn dæ mælek ækwit | dæro:m ækwit *is ouderwets* |
41. dæ man metsen vræ.uw of mædet wif bæXærmjæ
42. mdæniseit zwæmjæ is Xævo:r:læk | mdæsXældæ | ik bmszwæmjæ gæwæs = *is ben wezen zwemmen* |
43. hjæ het fælpra:tjæs æmdati of æmdæ.tæ zostærækis
44. wij motædo:r dæ helefæn hæbæ ængli dæ ændæræ helef
45. helepætabet isœpbæ.ræ
46. ænzæmætselæ:r isovæt æspek of æsmædær
47. zædun wit færst kæn sprjæ | æn wædænsXæp |
48. dæ tæ:ymæn zal dæ bo:m æntæ (*zijn geen boomkwekers hier*)
49. gæmædærs ætra:m dæXdun (ra.m = *ruiten met kozijnen*) | vænstærs = *ly.kæ buiten* |
50. tþægintæ læ:æjæ varda keræk | wi wærtær 5.værlæ:jt gevraagd *als er geluid wordt voor iemand, die gestorven is* |
51. æn bædæspræ.i - kirkærdri - væspræ:ijjæ - y tspræ:ijæ - væspræ:ijjæ - y.tbæ:ijæ - klo:rma.kjæ | præ.pære.rjæ *van een vel* | - mæst stræ:jjæ - æn snættjæn bro:t smæ.rjæ | ændæbæljæ botæram = *twee plakken op elkaar* | vræger = *vroeger* |
52. dawif het hæ:r: lætæ knrjæ
53. zænvadær hetam zesjæ:r nasXo.l lætæ gæ:n
54. ikhæbetam æfXæræ:ijjæ zo. læ.t lænzæt wæter tægð.
55. væ.læ væræzjæ zij nit fæl mde.zæ stre.k | æn æ.væjæ.rægæmæ.l (*een jaar ouder*) | æn æ.n-wmter *gezegd van een koe* | æn væ.rskælæf *ook* æn mæ.lkælæf
56. æ.rdjæ potjæ zæ.inifæ.l wæ:rt
57. dæsXi.tplænjæ stæ:t brij dænð.væn - dæ hæ:rt - the:rt-fy:r | stð.kjæ |
58. rme:rt izæt noXtæko.lt æmtæ ka.tæsbæle
59. dikjæ.r:s grvæn hældær læX niwo:r:æ *meer* vmini | dasniwo:r:æ |
60. hæ.i trukæt pe:rt ændæstær
61. tu kwamæ geli ælækjær:æ upæ karæmas
62. dæ po:r:tær zæ:j of zæ.i dædænzæ hæ:r vœlma.kis
63. grjæ zæX mæwæl mærgæ zæ:i niks te.gæmæ of min
64. dæ zwa.læwæ zaljæ wælgæ.uw træXkumjæ
65. gæ:j of gæ:gi vanda.X ni ka.ætjæ
66. læægili gra.X kæs | æ.tjæ = *eten* | a.ængæbrant = *aangebrand* |
67. dæ mo:tær fanam iskæpot - hjæ læ.itæ:r:æ | sto.mfits *ouderwets* |
68. tæsfanda.X wærmægæwæs æntizæn zæXtæn æ.vænt
69. dæ:t juŋskæ læp upblo:stæ po:tæ (*plat*) of vu.tæ
70. do:r:æzitæm bæ:r:s mdækan of di kæn:s Xæbas(t)jæ
71. kwæ datæpos is æmbrif bræX | ikwæ dakæm brif kre.X |
72. ikhæpin mdæzit (= *in de zijde*) | et hæ:rt dæbœjs min mdæke.l (*zinnetje wordt niet goed gevonden*)
73. mæ: dwærsdri:værs kænknæ æmgæ:n | æ.igæwi:zæ læ:j
74. næ. dæsXuf of næ. sXuffit zæwætpe:rt fæ:r dæ ni:jæ kar | spænæwi |
75. ikXlæ:j dæ he.lædagal van vœ:r dæ midæXæf | glæ:jjæ = *gloeien* | hæ.i gly:t fandæko:r:s |
76. dæ juŋ vandæko:njæ izo:k saldæ:t Xæwæs
77. wættjæ gmwæ.gæmæ.kær tæwo:njæ - æm bæ.X (= *een erepoort*) | æm fæmstær.bæ.X = *voorwerp om mee te schielen* |

78. de ro.zn hebñ lajedonēs | ro.zēstry.kn |
 79. ik Xlō.ftēr gm wo.ēt fan | gmdōndēr - gm blik-sēm |
 80. tkintjē wasdo.ēt vardazēt kōnē dō.pē | sXō.p fanēnkmt |
 81. hr.j het lo.pēndē o.gn en o.rn
 82. dat de.rntjñ is midēn mantjēn narthōs Xēgō.n Δmbramēls tē plākē | en ben = *een grote mand* |
 83. dō.r izēn sportēl y.tilē.r
 84. hij zetñ ēnbek op ook hij de.j dēn bek lōs ook hij de.j dēstrot lōs
 85. di lō.j zōXēn niks andērs as Xelt | dē rikdvm |
 86. dē kē.l is drōX fundēndōr.s | ik hebān drō.gē kē.l fundēndōr.s |
 87. diwēX lap krōm - tizēn ΔmwēX of tistō.r.lājsam of tizēn ΔmwēX dō.r.lājs
 88. ikōX fāretjānskē ēntrōmēl | ēntrāmēlkñ of tramēltjēn voor koekjes |
 89. dēsikēbuk is kēpēt Xēgō.n - want hij hādēn kērs mgēslkt
 90. et li.tjñ vanām waswēl kērt mō tōXut - da vērsjñ |
 91. tizēt hēstē mdē sXā.dy.w | mdē sXim is *ouderwetsē* | hij miksiX bāñ var zēn sXim | ik Xō.s m dē sXim vandēbo.m zitē |
 92. ēnsXātēr mō Xut kāmēmikē (*vroeger deed men in Rheden aan het vogelschieten bij 't begin van de kermis*)
 93. zy:k mēn hut izōp
 94. ikwē.tni wōrk dādñj mō zy:kñ
 95. en kō.uwē kēldēr is Xut fart hīsē | mēt jērs = *in het begin* |
 96. ikmōs osēblut: dnmkñ amā.ntēstērēkñ of Δm bij tē kumñ
 97. ik modē.rzēt vu.r indēstal krē.jñ
 98. min bryr wās my
 99. dē melēku.r mikēngro.tētut
 100. di kāmēlēk is dān en zu.ē - sty.rām dēr mā me.j tērΔX | zu.rē melēk |
 101. mēnyr zō.uwē wē dipāt fōl kānē mā.kē
 102. dērvēlt niks up Δm tē zēgn - a) hr.jisēky.ē - b) dāsēky.ē wārēk | twārēk is pērsi.s |
 103. hij kām nō.t Ximēny.tē la.t | itsō.vērdētīt |
 104. mita.lijē zīm bērēgē di vy.r spijñ (spijñ = *overgeven* - se.tērn = *spuwen, als men pruimt - kōksñ = overgeven*)
 105. dārēvgi.j dō.r optē dō.uwē
 106. bij vēlēp hēbñzē ēnstāk fandē brΔX Xēva.rn | bij bo.m |
 107. gēmōdōns fālp iskumñ kīkñ
 108. hr.j is fan lō.vñ gēkumñ mēdēngujē pōrtēmōnē.j vōl | lō.vēnhēm = *buurtschap bij Brummen* |
 109. di dō.r is fan by.kēnholt Xēma.kt | haltjēs = *houtjes* |
 110. ēngētrō.uwt wif mēt kāmñ nē.jñ
 111. hir hēk Xrēs Xēzē.t mōr tso.t wasnit Xut
112. di brō.uwēr zē.it dat nōX tē dy.ēs omtē bo.wē | zē.i is *verl. tijd* |
 113. bakñ - ik bak - gr.j bak - hij bak - bak hr.j - wj bakñ - ik bakēn - — - hij bakēn - — - ik het Xēbakñ | pāfērkes = *poftertjes* |
 114. bi.jñ - ik bij - gr.j bit - hr.j bit - wj bijñ - bijñ wj - ik bō.j - ik het Xēbō.jñ - bō.jñ zēli o.k
 115. tizēn klē.intjñ mā ēnfē.intjñ
 116. gē kēnt hir ēijēr krīgñ optē mā.rēk | mā.rēk - Xrōnt = *markegrond. In Velp is er nog iets van over* |
 117. hr.j het Xēzē.t dā.tē amin zaldēnkē
 118. dē mē.it sē.i datēgēlik hā
 119. dērwa.rñ en wazñ vē.if prē.izñ | vēt pri:zñ asjē gēslāX hādēn |
 120. ēndēr di ē.ik of dibō.m ligē vō.l ē.ikēls
 121. twā.tēr gē.t mētēn of dā.lēk kō.kē - tkō.kta
 122. thō.j is nōXry.n - tīsnoXmār pas of krēk Xēmē.t tistērpazaf |
 123. mā.jēnē.zē mā.kēzē mētXē.l vanōnē.i | dō.jēr = *dooyer* |
 124. dā bō.mpkñ zaldō.r lastēX kānē grō.jñ | gry.jñ is *nieuwer* |
 125. dēpsto.r het Xujēwin
 126. onsoldē hy.s of o.uwē hy.s isafXēbrant | nar dēn o.uwēmān = *naar mijn vader* |
 127. dē mēlēk (*tegenwoordig*) en rō.m (*vroeger*) spat y.tē.yjēr (*vroeger tXir*) vandēku | gē.itē - rō.m = *geitemelk* | ēnstifXi:r |
 128. dē kaster lē.yt - en kry.s - twe. kry:zñ
 129. dē bo.mñ vandē krē.j by.gñ dārdōvraX | gē - krē.jt |
 130. ditwē dē.ytsērs kwampñ nā by.tñ
 131. zē hēbēnām bōnt en blō.w gēslā.gñ
 132. dē sō.us iswāt dān of ēmbritjñ dān - flō.w
 133. dēsne.j lē.it dīk - dēr lē.it en pak sne.j
 134. tizēnē.uwēXhē.it Xēle.jñ dakow gēzim hēp of het
 135. nījpo.r.t wōrt nōw en hē.l nījē stāt
 136. dūn - ik dūjēt - gr.j dū.dēt - hr.j dādēt - wj dū.nēt - grli dū.nēt - zili dū.nēt - ik dē.jēt - gr.j dē.jēt - hr.j dē.jēt - wj dē.jēnēt - grli dē.jēnēt - zili dē.jēnēt - dē.jikta.t - dē.t hij ētma - dē.jē zili (zj is *nieuwer*) ētmār
 137. dō.pñ - dō.pjērēk - — - dē saldō.tñ (*soldō.tñ tegenwoordig*)
 138. dōsn - hij dōs - hij dōstē - hij het Xēdō.s
 139. bmdē - ik bmt - gr.j bmt - hr.j bmt - wj bmdñ - grli bmdñ - zili bmn - bmt hr.j - bōnt hr.j - ik hēXēbōnē
 140. *Locale landmaten* : en bōsrūj = 16 m² - ēm bōēndēr = 1 ha = 700 ruj (*Rijnlandse roeden*) - ēmā.rēgn = 600 ruj.
 141. *Locale waternamen* : dēn isēl(t) - dē la.k = *beek die naar de Ysel loopt* - dē rim - dēn o.uwēn isēl - ēm bit = *een plas, waar grond uitgehaald is voor het bakken van stenen.*

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is re.jñ

De inwoners heten re.jsn of re.jēsñ

Geen bijnaam bekend. De eerste regel van een spotrijmpje van voor ± 40 jaar luidde :

re.jñ ore.jñ wat Xa.tXē aXtērē.yt (de rest kenden de zegslieden niet meer).

110. ...
 111. ...
 112. ...
 113. ...
 114. ...
 115. ...
 116. ...
 117. ...
 118. ...
 119. ...
 120. ...
 121. ...
 122. ...
 123. ...
 124. ...
 125. ...
 126. ...
 127. ...
 128. ...
 129. ...
 130. ...
 131. ...
 132. ...
 133. ...
 134. ...
 135. ...
 136. ...
 137. ...
 138. ...
 139. ...
 140. ...
 141. ...
 142. ...
 143. ...
 144. ...
 145. ...
 146. ...
 147. ...
 148. ...
 149. ...
 150. ...
 151. ...
 152. ...
 153. ...
 154. ...
 155. ...
 156. ...
 157. ...
 158. ...
 159. ...
 160. ...
 161. ...
 162. ...
 163. ...
 164. ...
 165. ...
 166. ...
 167. ...
 168. ...
 169. ...
 170. ...
 171. ...
 172. ...
 173. ...
 174. ...
 175. ...
 176. ...
 177. ...
 178. ...
 179. ...
 180. ...
 181. ...
 182. ...
 183. ...
 184. ...
 185. ...
 186. ...
 187. ...
 188. ...
 189. ...
 190. ...
 191. ...
 192. ...
 193. ...
 194. ...
 195. ...
 196. ...
 197. ...
 198. ...
 199. ...
 200. ...

Aantal inwoners op 1 jan. 1951 : dorp Rheden ± 5500 inwoners.

Taaltoestand. De voornaamste gedeelten zijn : sXerpen(h)of - dëla.k - dë metwors (de Methorst) - dë brinjk - aXterbös - tðarëp (het centrum) - wörtre.jn

Middelen van bestaan : een klein aantal boeren heeft nog een gemengd bedrijf, verder zijn er tamelijk grote fabrieken nl. een motorenfabriek, constructiefabriek, een steenfabriek, er is betonindustrie.

Vroeger bestond de bevolking bijna geheel uit steenfabrieksarbeiders. In 1908 is de eerste andere fabriek in Rheden gekomen. Arbeiders van elders, bv. uit Arnhem, de Betuwe, Deventer, 't westen hebben zich hier gevestigd.

Van de 5500 inwoners zijn ± 3000 oud-Rhedenaars.

Zegslieden. 1. Derrik Berger ; 42 j. ; (P. v. d. A.) wethouder ; hier geb. ; heeft hier altijd gewoond ; V. van hier, M. van Havikerwaard bij Ellekom ; sprak vroeger geregeld dialect, nu meestal A. B.

2. Derrik Dorland ; 58 j. ; steenfabrieksarbeider ; hier geb. ; heeft hier altijd gewoond ; V. van hier, M. van Westervoort ; spreekt gewoonlijk Rhedens.

3. Peter Mennink ; 44 j. ; fabrieksarbeider ; hier geb. ; heeft hier altijd gewoond ; V. van hier, M. van Beekbergen ; spreekt gewoonlijk Rhedens.